

1. Cel opracowania ZASAD

Opracowanie, uszczegółowienie i zobrazowanie zagadnienia kwalifikowalności kosztów, co znacznie ułatwi Beneficjentom opracowanie planu kosztów w ramach przygotowywanych projektów, rozliczanie otrzymanego dofinansowania oraz usprawni monitorowanie projektów na różnym etapie oceny zapewniając efektywne i skuteczne zarządzanie finansami publicznymi, zapewnienie równouprawnienia w dostępie do środków finansowych poprzez stworzenie jednolitych, transparentnych zasad kwalifikowalności kosztów.

2. Podstawa prawna

Niniejsze ZASADY zostały opracowane przy uwzględnieniu obowiązujących aktów prawnych regulujących gospodarkę finansową w projektach objętych pomocą oraz zasady funkcjonowania NCBR.

3. Zakres obowiązywania ZASAD

§1 Regulacje podstawowe

1.1 Dokument określa zasady kwalifikowania kosztów w projektach realizowanych w NCBR, zawiera katalog kosztów kwalifikowalnych oraz katalog kosztów niekwalifikowalnych.

1.2 Zarówno katalog kosztów kwalifikowalnych jak i katalog kosztów niekwalifikowalnych mają charakter otwarty. Kwalifikowalność kosztu uzależniona jest od zgodności z ogólnymi zasadami kwalifikowalności, specyfiki realizowanego projektu oraz uwzględnienia kosztu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie.

1.3 Zasady dotyczą wszystkich kosztów kwalifikowalnych ponoszonych przez Beneficjenta (także Partnerów) – zarówno w ramach środków własnych Beneficjenta, współfinansowania krajowego, jak i środków zagranicznych.

1.4 W zależności od rodzaju realizowanych projektów, obowiązujące ich akty prawne lub regulamin konkursu mogą określać dodatkowe kryteria kwalifikowalności.

1.5 Zasady kwalifikowania kosztów, zwane dalej ZASADAMI, mają charakter informacyjny.

4. Zasady kwalifikowania kosztów

§1 Ramy czasowe kwalifikowalności

1.1 Pod pojęciem okresu kwalifikowania kosztów należy rozumieć okres, w którym mogą być ponoszone koszty kwalifikowalne. Koszty poniesione poza okresem kwalifikowania stanowią koszty niekwalifikowalne. Okres kwalifikowania kosztów dla danego projektu powinien być określony w Umowie o dofinansowanie projektu. Poniesione koszty, co do zasady, wykazywane są w przedkładanym rozliczeniu zgodnie z zasadą memoriału.

§2 Weryfikacja kwalifikowalności kosztów

2.1 Kwalifikowalność kosztu podlega analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami oraz ZASADAMI obowiązującymi w dniu ogłoszenia konkursu. Weryfikacji dokonuje się zarówno na etapie realizacji projektu na podstawie wniosku o płatność, raportu okresowego, zapisów w Umowie jak i podczas przeprowadzanych kontroli projektu.

§3 Koszty kwalifikowane

3.1 Kwalifikowalność kosztu może zostać uznana, o ile zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- została podpisana Umowa o dofinansowanie projektu,
- koszty zostały poniesione w okresie kwalifikowalności,
- koszty zostały należycie udokumentowane i są możliwe do zweryfikowania,
- są zgodne z obowiązującymi ZASADAMI,
- są niezbędne do realizacji projektu i zostały poniesione w związku z realizacją projektu,
- zostały faktycznie poniesione na produkty/usługi,
- zostały poniesione w sposób efektywny i racjonalny,
- zostały dokonane w sposób gospodarny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania określonych efektów przy jak najkorzystniejszej cenie,
- są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego, w szczególności z ustawą Prawo Zamówień Publicznych (jeżeli dotyczy).

3.2 Koszty kwalifikowalne to koszty obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i zasadami należytego zarządzania finansami oraz praktykami Beneficjenta (polityka rachunkowości). Każdy z Partnerów rozliczając koszty projektu stosuje praktyki (wytoczne) przyjęte w jego instytucji. Możliwość rozliczania ponoszonych kosztów według zasad księgowania stosowanych w danej instytucji, nie oznacza, że Beneficjenci mogą tworzyć nowe zasady, specjalnie na potrzeby projektu.

Wykonawca projektu zobowiązany jest do ponoszenia kosztów zgodnie z art. 44 ust. 3 oraz art. 162 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych.

§4 Dokumentowanie poniesionych kosztów

4.1 Koszty powinny być udokumentowane w sposób umożliwiający ocenę realizacji projektu pod względem finansowym i merytorycznym.

4.2 Beneficjent oraz Partnerzy realizujący projekt zobowiązani są do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych.

4.3 Beneficjenci niezobowiązani do prowadzenia jakiejkolwiek ewidencji księgowej na podstawie obowiązujących przepisów, mają obowiązek ewidencjonowania dokumentów dotyczących operacji związanych z realizacją projektu.

4.4 Dowodem poniesienia kosztu jest wystawiona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej. Wszystkie oryginały dokumentów księgowych dotyczące ponoszonych kosztów bezpośrednich muszą być prawidłowo opisane, tak aby widoczny był ich związek z realizowanym projektem. W opisie dokumentu należy uwzględnić informacje takie jak: nr Umowy, nr zadania/etapu zgodnie z Harmonogramem projektu, w ramach którego koszt został poniesiony, kwotę kwalifikowaną w odniesieniu do danego zadania/etapu, kategorię kosztu.

§5 Zakaz podwójnego finansowania

5.1 Podwójne sfinansowanie, całkowite lub częściowe danego kosztu jest niedozwolone.

5.2 Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- wykazanie tego samego kosztu w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków krajowych lub wspólnotowych,
- sfinansowanie kosztów podatku VAT ze środków projektu, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o Ustawę o VAT,
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej lub dofinansowania innego projektu, a następnie wykazanie kosztów amortyzacji tego środka w projekcie objętym dofinansowaniem.
- podwójnym finansowaniem będzie wykazanie tego samego kosztu w ramach rozliczenia dotacji lub dofinansowania innego projektu a następnie wykazanie tego kosztu w ramach realizowanego projektu.

Nie uważa się za podwójne finansowanie wykazanie w projekcie poniesionego kosztu jeżeli został on sfinansowany ze środków własnych (przychody uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością, inne źródła) Wykonawcy nawet jeśli stanowią one środki publiczne zgodnie z definicją zawartą w Ustawie o finansach publicznych.

5. Podatek VAT kosztem kwalifikowalnym

§1 Podatek od towarów i usług (VAT)

1.1 Podatek VAT stanowi koszt kwalifikowany jedynie wówczas, gdy został poniesiony przez Beneficjenta w związku z kosztami kwalifikowalnymi zaś Beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

1.2 Możliwość odzyskania podatku VAT rozpatruje się w świetle ustawy o VAT.

1.3 Beneficjent zobowiązany jest złożyć oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT.

1.4 Brak prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zachodzi, jeżeli Beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego (związanego z opodatkowanymi

czynnościami w projekcie) o kwotę podatku naliczonego (związanego z kosztami nabytych towarów i usług oraz środków trwałych).

Sytuacje takie mogą wystąpić w następujących przypadkach:

1.4.1 w projekcie w ogóle nie wystąpiły/wystąpią przychody – zakupione towary, usługi lub środki trwałe nie są wykorzystywane do sprzedaży opodatkowanej, bądź w projekcie nie występuje bezpośredni i bezsprzeczny związek pomiędzy zakupionymi towarami, usługami lub środkami trwałymi a czynnościami opodatkowanymi,

1.4.2 Beneficjent jest zwolniony podmiotowo z opodatkowania podatkiem VAT,

1.4.3 Beneficjent wykonuje jedynie czynności zwolnione z opodatkowania podatkiem VAT.

1.5 Jeżeli Beneficjent wykorzystuje nabyte w ramach projektu objętego pomocą towary/usługi/środki trwałe do wykonywania czynności zarówno zwolnionych, jak i opodatkowanych kosztem kwalifikowanym może być tylko proporcjonalna część podatku VAT naliczonego.

1.6 W przypadku zaistnienia przesłanek umożliwiających odzyskanie podatku VAT przez jednostkę, Beneficjent zobowiązuje się do poinformowania Centrum o tym fakcie oraz dokonania korekty w zakresie rozliczeń, po zakończeniu realizacji projektu także do zwrotu podatku zrefundowanego ze środków dofinansowania.

Korekty rozliczeń związane ze zmianą kwalifikowalności podatku VAT, zmianą wskaźnika struktury podatku VAT dokonywane są kumulatywnie w bieżącym wniosku o płatność (lub w Raporcie Końcowym). Korekty wynikające ze zmiany struktury podatku VAT dokonywane są jedynie w okresie trwania Umowy.

6. Wkład własny

§1 Wkład własny

1.1 Beneficjent w określonych przypadkach ma obowiązek wniesienia wkładu własnego w zadeklarowanej wysokości na pokrycie części kosztów kwalifikowanych w realizowanym projekcie.

1.2 Wkład własny może być wniesiony w formie finansowej lub rzeczowej.

1.3 Za wkład rzeczowy uważa się wniesienie do projektu składników majątku lub pracy, nie powodujące powstania faktycznego wydatku finansowego.

1.4 Deklarowana wycena wartości wkładu rzeczowego musi odzwierciedlać aktualne ceny rynkowe.

1.5 Wkład rzeczowy może obejmować:

1.5.1 pracę wolontariuszy – z odpowiednim udokumentowaniem czasu i rodzaju wykonywanej pracy, na podstawie umowy o pracę wolontarystyczną. Wycena pracy powinna uwzględniać standardową stawkę godzinową i/lub dzienną za wykonywanie określonej czynności oraz odwołanie do obowiązujących stawek za pracę o podobnym charakterze w podobnym okresie czasu świadczonych dla podmiotów o zbliżonym charakterze działań;

1.5.2 nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń i obiektów w których realizowany będzie projekt (laboratorium, hala fabryczna, biuro, sala konferencyjna, itp.) – nieodpłatne użyczenie na podstawie umowy i/lub oświadczenia właściciela/wynajmującego. Wartość wkładu rzeczowego stanowi równowartość czynszu/opłat jakie byłyby ponoszone przez Wnioskodawcę, gdyby zawarta została umowa najmu;

1.5.3 nieodpłatne udostępnienie wyposażenia i/lub sprzętu (np. aparatura badawcza, instalacje przemysłowe, projektor na konferencje, itp.) – nieodpłatne użyczenie na podstawie umowy; wartość wkładu stanowi koszt amortyzacji wyposażenia i/lub środków trwałych obliczone z uwzględnieniem czasu ich wykorzystania na potrzeby realizacji projektu lub wartość opłat, jakie należałoby pokryć gdyby zawarta została umowa wynajmu sprzętu.

1.6 Wkład rzeczowy może stanowić także wniesienie wartości niematerialnych i prawnych.

1.7 Wartość wkładu własnego niepieniężnego nie może przekroczyć wartości wkładu własnego zadeklarowanego w Umowie o realizację projektu lub też maksymalnego progu wkładu niepieniężnego określonego w Regulaminie konkursu.

1.8 Beneficjent zobowiązany jest do formalnego udokumentowania wartości wniesionego wkładu rzeczowego.

1.9 Wkład rzeczowy ocenia się pod względem kwalifikowalności kosztów oraz celowości użycia w przypadku danego projektu.

7. Załączniki:

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowalnych

Załącznik nr 2. Katalog kosztów niekwalifikowalnych

Załącznik nr 3. Informacja dla Beneficjenta

Załącznik nr 4. Wkład własny Beneficjenta

Załącznik nr 5. Zasady określania podlegającej zwrotowi do NCBR kwoty dochodu uzyskanego z tytułu komercyjnego wykorzystania prototypu, instalacji pilotażowych lub demonstracyjnych

Załącznik nr 6. Uszczegółowienie kwalifikowania kosztów związanych z zakupem usług niezbędnych do osiągnięcia celu komercyjno -wdrożeńowego – informacja dla Beneficjenta

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowalnych

W - Koszty wynagrodzeń

W ramach kategorii kwalifikowane są koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych (pracowników badawczych, pracowników technicznych, pozostałych pracowników pomocniczych i kierownika projektu), w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją projektu objętego dofinansowaniem.

Udokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

- w przypadku umowy o pracę – lista płac,
Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekt w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowanej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie;
  - oddelegowania pracownika do projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (najbardziej optymalne rozwiązanie)
  - karta czasu pracy z opisem wykonywanych zadań - dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem
- w przypadku umowy-zlecenia – rachunek, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru
- w przypadku umowy o dzieło – rachunek, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru.

Kosztami kwalifikowanymi w przypadku wynagrodzenia personelu mogą być również nagrody lub premie oraz dodatki do wynagrodzeń, o ile są spełnione następujące warunki:

- nagrody/premie/dodatki zostały przewidziane są w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania danej instytucji oraz przyznane zostaną zgodnie z obowiązującymi zasadami wynagradzania
- obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

A - Koszty aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń służących celom badawczym

1/ Zakup finansowany w 100 %

Koszt zakupu lub wytworzenia aparatury/urządzeń służących celom badawczym będzie w 100% kosztem kwalifikowanym jeżeli koszt ten dotyczy środka, który jest niezbędny do prawidłowej realizacji projektu i jest bezpośrednio wykorzystywany do jego realizacji oraz będą spełnione łącznie następujące warunki:

- aparatura, inne urządzenia (sprzęt) **nie stanowi dużej infrastruktury badawczej** zgodnie z art. 20, pkt 2 *Ustawy o zasadach finansowania nauki* tj. nie przekracza

wartości 500 000zł (dla nauk ścisłych , inżynieryjnych i nauk o życiu) lub 150 000 zł (dla nauk humanistycznych i społecznych)

- będzie włączony w rejestr środków trwałych podmiotu odpowiedzialnego za realizację projektu
- wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości
- koszt zakupu lub wytworzenia zostanie ustalony zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości.
- **w części Uzasadnienie „Wniosku o dofinansowanie projektu” zakup został ujęty w wykazie aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń (sprzętu) służących celom badawczym wraz z merytorycznym uzasadnieniem**
- jednostka nie dysponuje aparaturą/środkiem trwałym który mógłby zostać użyty zamiennie.

Jeżeli spełnione są wszystkie powyższe przesłanki, Beneficjent wykazuje jednorazowo we wniosku o płatność 100 % wartości zakupu lub wytworzenia aparatury/urządzeń służących celom badawczym.

2/ Amortyzacja

Kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji projektu oraz proporcji wykorzystania środka przy realizacji projektu

Odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości aparatury stanowią koszt kwalifikowany, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- odpis amortyzacyjny został ustalony zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości
- aparatura jest niezbędna do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywana w związku z projektem
- aparatura, inne urządzenia (sprzęt), służące celom badawczym będą ewidencjonowane w rejestrze środków trwałych podmiotów dokonujących ich zakupu
- zakup aparatury nie był sfinansowany ze środków publicznych.

Koszty wykorzystania aparatury, innych urządzeń (sprzętu) **stanowiącego dużą infrastrukturę badawczą** zgodnie z art. 20, pkt 2 *Ustawy o zasadach finansowania nauki*, rozliczany może być w projekcie tylko za pomocą odpisów amortyzacyjnych.

Wartość rezydualna środka trwałego po zakończeniu realizacji projektu nie jest kosztem kwalifikowanym

3/ Odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej, innych urządzeń

Koszty ponoszone w ramach odpłatnego korzystania z aparatury stanowią koszty kwalifikowane w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu objętego pomocą.

W przypadku leasingu operacyjnego kwalifikowane są tylko raty kapitałowe (bez części odsetkowej i innych opłat) zaś w przypadku leasingu finansowego odpisy amortyzacyjne.

G - koszty budynków i gruntów

Koszty budynków i gruntów kwalifikowane są w zakresie i przez okres niezbędny do realizacji projektu; w przypadku budynków są to koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu objętego pomocą, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości. W przypadku gruntów są to koszty transferu handlowego lub rzeczywiste poniesione koszty kapitałowe.

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- dzierżawa gruntów - tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej,
- wieczyste użytkowanie gruntów - tylko raty użytkowania wieczystego bez części odsetkowej,
- amortyzacja budynków - w przypadku, gdy wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji projektu objętego pomocą.

E - Koszty usług badawczych, wiedzy technicznej oraz usług doradczych i równorzędnych

Koszty:

- usług badawczych wykonanych na podstawie umowy
- wiedzy technicznej i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji, uzyskanych od osób trzecich na warunkach rynkowych tj. **wartości niematerialnych i prawnych (WNiP)** w formie patentów, licencji, know-how i nieopatentowanej wiedzy technicznej.
- usług doradczych i usług równorzędnych

W ramach tej kategorii kwalifikowane są koszty zakupionej od osób trzecich wiedzy technicznej, usług badawczych oraz usług doradczych na podstawie faktury wystawionej przez osobę prawną lub osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą; w uzasadnionych przypadkach także na podstawie umowy cywilno-prawnej (umowa o dzieło, umowa zlecenia).

Jeżeli zakupione wartości niematerialne i prawne (WNiP) nie są wykorzystywane w 100% na potrzeby projektu i/lub ich całkowity okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych

nie pokrywa się z okresem realizacji projektu, kosztem kwalifikowanym są odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości danej WNIp.

Kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji projektu oraz proporcji wykorzystania WNIp do realizacji projektu.

Op - Inne koszty operacyjne

Koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów ponoszone bezpośrednio w związku z realizacją projektu objętego pomocą.

- wynagrodzenia członków zespołu merytorycznego realizującego projekt o ile osoby te prowadzą własną działalność gospodarczą i rozliczają się na podstawie faktury lub rachunku
- materiały - środki nietrwałe niezbędne do realizacji projektu np. surowce, półprodukty, odczynniki, sprzęt laboratoryjny (co do zasady wszystkie zakupy nie spełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z przyjętą polityką rachunkowości),
- elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej
- usługi obce – usługi serwisowe, koszty napraw, usługi transportowe
- koszty szkoleń związanych z obsługą nabytej do projektu aparatury naukowo-badawczej lub oprogramowania specjalistycznego
- koszty prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego (prowizje i inne opłaty)
- koszt audytu zewnętrznego, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem.
- koszty delegacji.
- usługa obsługi administracyjnej projektu i zarządzania projektem prowadzona przez firmę zewnętrzną lub osobę prowadzącą własną działalność gospodarczą w tym zakresie (rozliczana na podstawie faktury lub rachunku)

O - Koszty ogólne

Dodatkowe koszty ogólne ponoszone w związku z realizacją projektu objętego pomocą. Koszty, których wielkości nie można jednoznacznie przyporządkować do projektu lub, których przyporządkowanie do projektu wymaga zastosowania klucza podziału.

W ramach tej kategorii mieszczą się m.in. następujące rodzaje kosztów:

- koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym: koszty wynajmu, czynszu, sprzątnięcia i ochrony pomieszczeń,

- koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektu
- koszty utrzymania infrastruktury – koszty mediów (elektryczności, gazu, ogrzewania, wody), utylizacji odpadów, okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń
- koszty wynagrodzeń personelu zarządzającego, administracyjnego, technicznego i pomocniczego związanego ze stałą działalnością jednostki i tylko w pośredni sposób związanego z realizacją projektu (kierownicy jednostki, księgowość, kadry, BHP, obsługa administracyjna projektu świadczona przez pracowników jednostki lub osoby zatrudnione na umowę cywilnoprawną)
- usługi pocztowe, telefoniczne, internetowe, kurierskie
- koszty materiałów biurowych i piśmienniczych, usług drukarskich i ksero
- koszty urządzeń i sprzętu biurowego
- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty literatury specjalistycznej i dostępu do baz wiedzy (książki i inne pozycje literaturowe)
- koszty szkoleń pracowników realizujących zadania badawcze (wynikające np. z pojawienia się na rynku nowych, innowacyjnych rozwiązań - nowych materiałów, nowych technologii, nowych techniki wykonania określonego zadania itp. - dzięki którym zadanie można będzie wykonać bardziej efektywnie, nadać mu nowe dodatkowe cechy)
- koszty publikacji wyników projektu (monografie, artykuły itp.)
- koszty promocji projektu (np. strona internetowa)
- koszty promowania wyników projektu inne niż konferencja i publikacja oraz koszty materiałów promocyjnych/informacyjnych/ulotek

Koszty ogólne rozliczane są ryczałtem, jako procent *od pozostałych kosztów kwalifikowanych projektu zgodnie ze wzorem:*

$$O = (W + A + G + E + Op) \times \text{właściwa stawka procentowa}$$

obowiązujące stawki ryczałtu:

*do 8% dla przedsiębiorstw i innych

Koszty ogólne rozliczone ryczałtem traktowane są jako wydatki poniesione. Beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako koszty ogólne.

E – koszty usług wsparcia innowacji i usług doradczych w części Działań przygotowujących do wdrożenia

Kosztami kwalifikowalnymi przeznaczonymi na działania przygotowujące do wdrożenia, realizowanymi w formie zakupu usług doradczych w zakresie innowacji lub usług wsparcia innowacji są:

- 1) usługi doradcze w zakresie innowacji
  - doradztwa w zakresie zarządzania;
  - pomocy technicznej;
  - transferu technologii
  - doradztwa w zakresie nabywania i ochrony praw własności intelektualnej oraz handlu tymi prawami;
  - doradztwa w zakresie umów licencyjnych;
  - doradztwa w zakresie postępowań dotyczących uzyskania certyfikatu zgodności upoważniającego do znaczenia wyrobu znakiem zgodności z normą krajową lub ponadnarodową oraz w zakresie korzystania z tego certyfikatu.

- 2) usługi wsparcia innowacji
  - badania rynku;
  - korzystania z laboratoriów lub wyspecjalizowanej aparatury;
  - uzyskanie certyfikatu zgodności upoważniającego do oznaczenia wyrobu znakiem zgodności z normą krajową lub ponadnarodową;
  - certyfikacji w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie zgodności
(Dz .U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935).

Załącznik nr 2. Katalog kosztów niekwalifikowalnych

Co do zasady za koszty niekwalifikowalne uważa się:

- *koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności*
- *koszty nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane*
- *koszty poniesione niezgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych*
- *podatek od towarów i usług (VAT) , który w świetle prawa może być odzyskany*
- *premie i dodatki o charakterze uznaniowym inne niż wynikające z regulaminu wynagradzania pracowników*
- *straty związane z różnicami kursowymi*
- *grzywny, mandaty, kary finansowe, opłaty i odsetki karne*
- *składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*
- *koszt audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę jeżeli rozpoczął się przed zrealizowaniem 50% planowych wydatków związanych z projektem*
- *koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w ZASADACH*
- *w przypadku leasingu - podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, opłaty ubezpieczeniowe, koszty ogólne*
- *koszty udziału w konferencjach, targach itp.*

Koszty niekwalifikowane nie mogą stanowić części ani całości wymaganego wkładu własnego Beneficjenta/Partnera realizującego projekt.

Załącznik nr 3. Informacja dla Beneficjenta

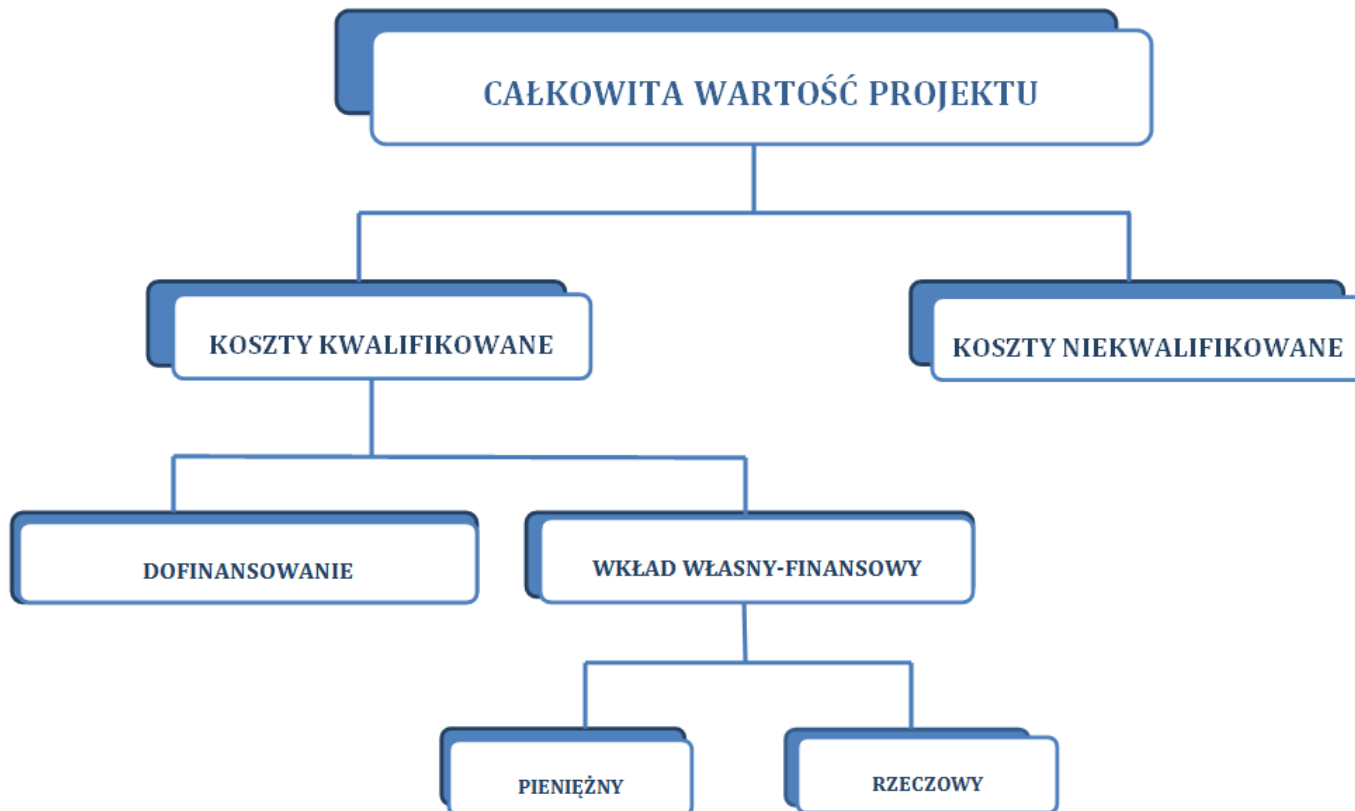
Przewodnik kwalifikowalności kosztów opracowany został na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

Przedstawione w nim zasady mają charakter informacyjny, głównym celem przewodnika jest ułatwienie Beneficjentom klasyfikacji kosztów zarówno na etapie planowania kosztów jak i późniejszego raportowania wykorzystania przyznanego dofinansowania.

Jednocześnie zastrzegamy, że powyższe ustalenia nie uchylają, ani nie wpływają na możliwość wystąpienia odmiennych ustaleń i wyników kontroli prowadzonych przez inne instytucje kontrolne.

Centrum zastrzega, że powyższy przewodnik po kwalifikowalności oraz ustalone w nim wytyczne nie są podstawą do jakichkolwiek roszczeń prawnych lub finansowych przeciwko Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju.

Załącznik nr 4. Wkład własny Beneficjenta

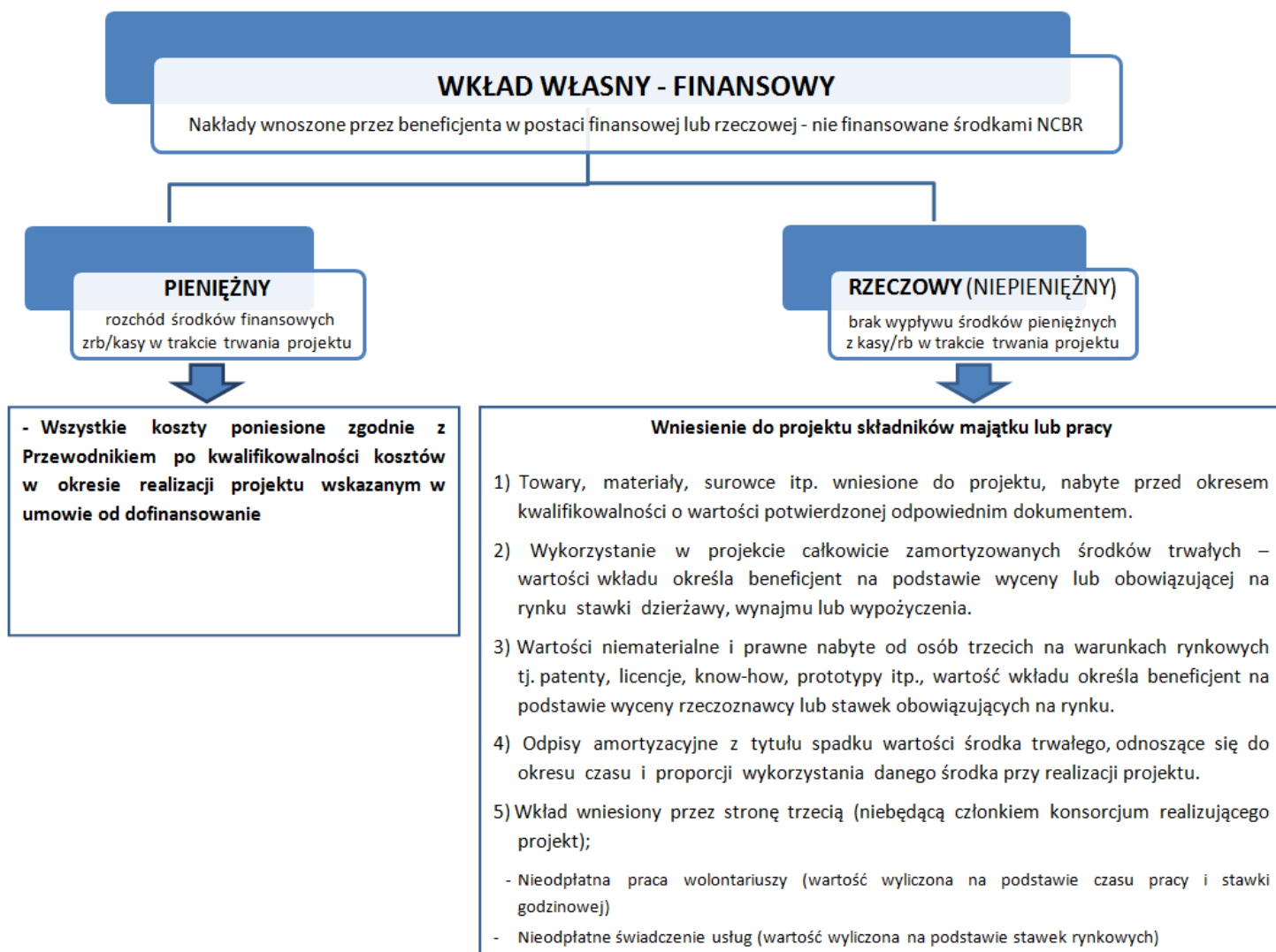

UWAGA! WKŁAD RZECZOWY nie może być wyższy niż WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA

*Wkład własny:

1. W przypadku wniesienia przez beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, dofinansowanie ze środków NCBR nie może przekroczyć wartości całkowitych kosztów kwalifikowanych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego. Czyli wkład niepieniężny nie może przekroczyć wartości **wkładu własnego**.
2. Powinien być skategoryzowany i mieć charakter nakładów kwalifikowanych zgodnie z Przewodnikiem Kwalifikowalności Kosztów,
3. Podlega ocenie merytorycznej pod kątem zasadności wniesienia do projektu;
4. Podlega ocenie finansowej pod względem prawidłowości, rzetelności i wiarygodności przeprowadzonej wyceny,
5. Wycena wkładu niepieniężnego powinna być dokonywana przez rzeczoznawcę albo według wartości rynkowej, za którą przyjmuje się przeciętną cenę stosowaną w danej miejscowości w obrocie tytułami tego samego rodzaju i gatunku, lub - jeżeli nie można ustalić wartości rynkowej - według wartości godziwej,

za którą zgodnie z art. 28 ust. 6 ustawy o rachunkowości przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane na warunkach transakcji.

Załącznik nr 5. Zasady określania podlegającej zwrotowi do NCBR kwoty dochodu uzyskanego z tytułu komercyjnego wykorzystania prototypu, instalacji pilotażowych lub demonstracyjnych

Zasady określania podlegającej zwrotowi do NCBR kwoty dochodu uzyskanego z tytułu komercyjnego wykorzystania prototypu, instalacji pilotażowych lub demonstracyjnych

W regulaminie konkursu zawarty został zapis wynikający z art. 30 pkt. 4 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008, mówiący iż *w przypadku gdy projekty pilotażowe lub demonstracyjne mają być następnie wykorzystywane do celów komercyjnych, wszelkie dochody uzyskane z tego tytułu należy odjąć od kwoty kosztów kwalifikowanych pomocy publicznej.*

W umowie o dofinansowanie projektu w § 6 określono, iż *W przypadku powstania w wyniku realizacji Projektu prototypu, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej Wykonawca może ją wykorzystywać do celów komercyjnych. Wszelkie dochody, wynikające z rozporządzania prototypem, instalacją pilotażową lub demonstracyjną uzyskane w okresie do 3 lat od daty zakończenia realizacji Projektu, o której mowa w § 3 ust.1 Umowy, podlegają zwrotowi pro rata na rachunek Centrum. W przypadku gdy okres amortyzacji jest krótszy niż 3 lat należy zastosować okres amortyzacji.*

W praktyce przytoczone zapisy oznaczają:

- 1) Dotyczy tylko beneficjentów objętych pomocą publiczną.
- 2) Centrum odzyskuje dochody uzyskane **jedynie** z tytułu komercyjnego wykorzystania prototypu, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej, przez co należy rozumieć każde odpłatne nimi rozporządzenie generujące przychody.

Nie podlegają zwrotowi dochody uzyskane z innych źródeł takich jak np.

- komercjalizacja know-how uzyskanego w wyniku realizacji projektu
- komercyjne wykorzystanie instalacji i urządzeń zbudowanych bez dofinansowania Centrum na bazie rozwiązań przetestowanych w prototypie lub instalacji pilotażowej/demonstracyjnej.

- 3) Centrum odzyskuje rzeczywiście uzyskany dochód (ex post). Na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie nie należy pomniejszać wartości kosztów kwalifikowanych o prognozowane do uzyskania w przyszłości kwoty dochodu.
- 4) Wykonawca zobowiązany jest do zwrotu dochodu w okresie do 3 lat od daty zakończenia realizacji Projektu. W przypadku gdy okres księgowej amortyzacji prototypu lub instalacji pilotażowej/demonstracyjnej jest krótszy niż 3 lat należy zastosować okres amortyzacji lub w terminie określonym w umowie.
- 5) Dochód oznacza różnicę pomiędzy przychodami, a rzeczywistymi kosztami operacyjnymi ponoszonymi, zgodnie ze wzorem:

$$\text{Dochód} = \text{suma przychodów} - \text{suma kosztów operacyjnych}$$

- 6) Zwrotowi podlega wartość dochodu przyporządkowana proporcjonalnie (pro rata) do udziału wydatków kwalifikowanych w projekcie poniesionych w ramach prac rozwojowych w związku z powstaniem prototypu oraz proporcjonalnie (pro rata) do poziomu dofinansowania udzielonego na prace rozwojowe w wyniku, których powstał prototyp lub instalacja pilotażowa/demonstracyjna.
- 7) Łączna kwota zwrotu z tytułu uzyskanego dochodu nie przekracza wartości dofinansowania udzielonego przez Centrum na wytworzenie prototypu lub instalacji pilotażowej/demonstracyjnej.

PRZYKŁAD

W ramach Programu realizowany jest następujący projekt:

Całkowity koszt projektu - 10 000 000 zł

Koszty kwalifikowane w projekcie - 9 000 000 zł

Koszty niekwalifikowane w projekcie - 1 000 000 zł

Koszty kwalifikowane na prace rozwojowe w ramach których poswatanie prototyp – 8 000 000 zł

Poziom dofinansowania wydatków kwalifikowanych na prace rozwojowe - 60%

Przychody ze sprzedaży produktów wytworzonych za pomocą prototypu - 1 500 000 zł

Koszty operacyjne wytworzenia produktów i użycia prototypu - 1 000 000 PLN

Krok 1 – Wyliczenie dochodu z komercyjnego wykorzystania prototypu

Dochód = suma przychodów – suma kosztów operacyjnych = 1 500 000zł – 1 000 000zł = 500 000zł

Krok 2 – Ustalenie części dochodu podlegającej zwrotowi.

Zwrotowi podlega część dochodu przyporządkowana proporcjonalnie do kosztów kwalifikowanych projektu oraz proporcjonalnie do poziomu dofinansowania udzielonego na prace rozwojowe tj.

$$\begin{array}{l}
 \text{Dochód} \\
 \text{podlegający} \\
 \text{zwrotowi}
 \end{array}
 =
 \text{Dochód}
 \times
 \frac{\text{Koszty kwalifikowane związane z powstaniem} \\
 \text{prototypu poniesione w ramach prac} \\
 \text{rozwojowych}}{\text{Całkowite koszt związane z powstaniem} \\
 \text{prototypu}}
 \times
 \text{Poziom dofinansowa} \\
 \text{rozwojowych}$$

$$\begin{array}{l}
 \text{Dochód} \\
 \text{podlegający} \\
 \text{zwrotowi}
 \end{array}
 =
 500\,000\ \text{zł}
 \times
 \frac{8\,000\,000\ \text{zł}}{10\,000\,000\ \text{zł}}
 \times
 60\%
 =
 500\,000\ \text{zł} \times 0,8 \times 0,6 = 240\,000\ \text{zł}$$

Kwota podlegająca zwrotowi do Centrum wynosi 240 000 zł.

Krok 3 – Ustalenie maksymalnej kwoty podlegającej zwrotowi

Łączna kwota zwrotu z tytułu uzyskanego dochodu nie przekracza wartości dofinansowania udzielonego przez Centrum na wytworzenie prototypu.

Wydatki kwalifikowane na prace rozwojowe w ramach których poswatanie prototyp wnoszą 8 000 000 zł, a poziom ich dofinansowania 60%, zatem dofinansowanie Centrum na wytworzenie prototypu wyniosło 4 800 000 zł.

W rozpatrywanym powyżej przykładowym projekcie, łączny zwrot z tytułu komercyjnego wykorzystania prototypu nie może przekroczyć kwoty 4 800 000 zł

Załącznik nr 6. Uszczegółowienie kwalifikowania kosztów związanych z zakupem usług niezbędnych do osiągnięcia celu komercyjno -wdrożeniowego – informacja dla Beneficjenta

Uszczegółowienie kwalifikowania kosztów związanych z zakupem usług niezbędnych do osiągnięcia celu komercyjno - wdrożeniowego

NCBR rekomenduje aby Beneficjenci/Wykonawcy/Wnioskodawcy zatrudniali pracowników merytorycznych świadczących usługi brokera technologii, rzecznika patentowego lub osobę zarządzającą procesem komercjalizacji i innych pracowników/usługodawców niezbędnych do osiągnięcia celu komercyjno - wdrożeniowego. **Ww. koszty stanowią koszty kwalifikowane projektu.**

Przedmiotowe koszty mogą być planowane i rozliczane w ramach następujących kategorii kosztów W; E; Op i O , w zależności od formy zatrudnienia/nabycia danej usługi.

1. w ramach kategorii „Wynagrodzenia” (W) kwalifikowane są koszty wynagrodzeń pracowników Zespołu Projektu wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz umów cywilno-prawnych (umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt menadżerski);
2. w ramach kategorii „Ekspertyzy” (E) kwalifikowane są koszty zakupu usług eksperckich oraz doradczych świadczonych przez brokera technologii **doraźnie**, na podstawie faktury wystawionej przez osobę prawną lub osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą; w uzasadnionych przypadkach także na podstawie umowy cywilno-prawnej (umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt menadżerski);
3. w ramach kategorii „Koszty operacyjne” (Op) kwalifikowane są koszty zakupu usług eksperckich oraz doradczych świadczonych przez brokera technologii **o charakterze ciągłym**, na podstawie faktury wystawionej przez osobę prawną lub osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą; w uzasadnionych przypadkach także na podstawie umowy cywilno-prawnej (umowa o dzieło, umowa zlecenia);
4. jeżeli kosztów tych nie ma możliwości bezpośrednio przyporządkować do ww. kategorii istnieje możliwość wykazania poniesionych kosztów w kategorii „Koszty ogólne” (O).